

ФРОНТ ЗА БАДЕНТЕРОВО МНОЗИНСТВО**ГРУЕВСКИ ПРЕД ДОГОВОР СО СТОИЛКОВИЌ И СО ХАСИПИ**

Малцинските заедници ќе добијат закон за малцинства, дирекција наместо министерство и гарантирани места во парламентот, а за возврат ќе и помогнат на Владата да обезбеди Бадентерово мнозинство. Ова е договорот што најверојатно ќе го постигнат премиерот Никола Груевски и пратениците од малцинствата, по неколкумесечните средби на оваа тема.

- Премиерот покажа добра волја да одговори позитивно на нашите барања, но уште ништо не е договорено. Засега е шпекулација дека јас сум преминал на страната на владејачкото мнозинство - изјави пратеникот Иван Стоилковиќ од Демократската партија на Србите. Кенан Хасипи од Демократската партија на Турците вели дека се бара начин како да се одговори на барањата на малцинствата.

- Инсистираме премиерот да ги прифати трите барања. Не може да има дирекција за малцински права ако нема закон што ќе ја регулира оваа материја - вели Хасипи. Третото барање на малцинствата се 12 гарантирани пратенички места во парламентот, со вкупно 120 пратеници. Гласовите на пратениците-Срби, Турци, Роми и Бошњаци се клучни за да се обезбеди т.н. Бадентерово мнозинство за законите за чие изгласување се потребни и мнозинството гласови од припадниците на заедниците. Нивните гласови се потребни и за да се изгласаат преостанатите четворица членови на Судскиот совет.

Бадентерово мнозинство во Собранието се обезбедува со 18 гласа од припадниците на малцинствата. Пратениците од заедниците што сега се во коалиција со СДСМ и носат на Владата пет гласа.

С. С.

НЕКОИ ГО САКААТ ТОА ЖЕШКО

СОЊА КРАМАРСКА

Некои го сакаат тоа жешко, а меѓу таквите сосема е сигурно и опозициската партија од албанскиот политички камп ДУИ, за која веќе забравивме зошто го напушти парламентот, но сите знаеме какви барања поставува за да се врати. ДУИ бара да се избира влада според Бадинтеров принцип кој, всушност, е воведен за да се заштитат културните, историските и традиционалните вредности на малцинствата, а бара и пензии и други државни почести за борците на ОНА иако своевремено тоа прашање е решено со општата амнестија на некогашните терористи.

Со едни такви барања премиерот Никола Груевски е ставен во тесно, затоа што доколку ги исполни ќе влезе во конфликт со своите избирачи, па дури можеби и со некој од коалициските партнери. Не треба да се пренебрегне фактот дека на ДПА нема да и' биде мило ако ДУИ оствари таков квантен скок во ситуација кога двете партии се борат за примат меѓу албанското етничко население и кога ДПА го носи хендикепот на „малцинска“ партија меѓу самите Албанци.

Од друга страна, бескрајното одолговлекување и тактизирање на двете страни го вклучи алармот во Брисел. Нешто слично како при конфликтот во 2001 година. Проблемот беше домашен првите неколку седмици, а потоа доби меѓународен публицитет и се случи тоа што се случи. Во почетокот и кога ДУИ го започна бојкотот на парламентот наиде на жестока осуда и реакции од политичките аналитичари и од странските фактори, но сега како што времето одминува, таквите тонови се заменети со формулацијата „да се најде компромис во интерес на политичкиот дијалог“.

Но, компромисот како да е невозможен. ДУИ на теренот се соочува со алармантно опаѓање на популарноста кое може да го спречи само ако нешто „исцеди“ од политичкиот дијалог со ВМРО-ДПМНЕ. Ако тоа се списокот закони што ќе се гласаат во парламентот според Бадинтеровиот принцип, ДУИ малку ќе се офајди во својата база. Затоа тие типуваат на политички комерцијалната тема за статусот на борците на ОНА, која ќе им донесе поени и меѓу своите граѓани, а истовремено ќе ја нокаутира ДПА како неспособен партнер во Владата.

Решавањето на статусот на борците на ОНА беше прашање што постојано лебдеше во односите меѓу СДСМ и ДУИ во времето кога беа заедно на власт, но со тактизирање и одлагање поранешниот премиер Владо Бучковски успеа да се извади од непријатната ситуација. Сега жешкиот компир му е предаден во рацете на неговиот наследник Груевски кој доаѓа од десничарска конзервативна партија која не ги одобрува методите на ДУИ. Тоа значи дека евентуалното попуштање на Груевски пред ДУИ ќе биде дочекано на нож од неговата партија и од политичките симпатизери кои се решавачка сила во креирањето на имиџот и високата популарност на Груевски.

На премиерот, сепак, ДУИ му е покорисна во парламентот отколку надвор од него затоа што отсуството на значајна партиска сила од парламентот е само по себе лоша политичка клима отколку таа партија да е во парламентарните клупи и оттаму да прави опструкции. Враќањето на ДУИ во парламентот може да биде и прва помош или вештачко дишење за нејзиниот опаднат рејтинг кој ќе продолжи да паѓа доколку партијата продолжи да стои настрана од официјалната политичка сцена. Дотолку повеќе што таквиот чин на ДУИ (барем) не наидува на јавна поддршка од страна на поранешниот партнер СДСМ. А како и да е, СДСМ и ДУИ се упатени на меѓусебна соработка како опозициски партии и се потребни една на друга.

Таква сложена политичка ситуација одамна немало во Македонија. ДУИ сака од опозиција да диктира правила на игра, па и да диктира политики што се ексклузивно право на

владите кои потоа излегуваат на избори за да добијат оцена од граѓаните дали работеле или не работеле добро. ДУИ со извонредна прецизност го почувствува мигот кога Брисел почна да негодува поради влошената политичка клима во Македонија и чека да го извлече максимумот од преговорите со владејачката партија.

Груевски, свесен дека е дојдено време кога мора да се договори со ДУИ, сака да се извлече со најмалата можна политичка штета врз неговата популарност што ја чува и негува како најголемо богатство, и врз Владата во целина. Кога вака ќе се погледнат работите, не е ни чудно што преговорите меѓу ДУИ и ВМРО-ДПМНЕ завршуваат со фијаско.

И МАЛИТЕ ЗАЕДНИЦИ СО МЕСТО ВО ВЛАДАТА

Пратениците Срби, Турци и Роми од Коалицијата „За Македонија заедно“ наскоро ќе решат дали и тие ќе станат дел од Владата, откако премиерот Никола Груевски им ја повторил отворената понуда за влез во власта.

Ќенан Хасипи не ја отфрла таквата можност, иако вели дека се позаинтересирани да и' обезбедат поддршка на Владата преку Бадентеровото мнозинство ако премиерот исполни некое од нивните барања. Помалите етнички заедници бараат загарантирани пратенички места, посебен закон за тие заедници и министерство за малцински и човекови права.

Веќе е извесно дека ПДП ќе влезе во власта. Партиски извори велат дека Вејсели ќе добие министерско место.